

POLSKA YMCA

099-1792

TEATR LUDOWY IM. WOJCIECHA BOGUSŁAWSKIEGO

TEATR LUDOWY
IM. WOJCIECHA BOGUSLAWSKIEGO
ZORGANIZOWANY PRZEZ
POLSKA YMCA
- BAZA: LINGEN-EMS -

W pierwszych dniach sierpnia b. r. rozpoczął objazd po strefie okupacji wojsk sprzymierzonych teatr utworzony z zawodowych artystów polskich, byłych jenców wojennych, więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych oraz bojowników i działaczy Polski podziemnej, których koniec wojny zastał bądź w niemieckich obozach wojskowych, bądź w obozach pracy przymusowej.

Zespół ludzi zaprawionych w walce o Nową, Demokratyczną Polskę czuł się uprawniony do podjęcia tej walki także na terenie sztuki. Dlatego pierwszy swój warsztat pracy, po z góra pięcioletniej przerwie, określił mianem „teatru ludowego“, chcąc pogodzić estetyczne zadania współczesnej sztuki scenicznej z jej celami społecznymi, moralnymi i cywilizacyjnymi, chcąc przede wszystkim służyć sztuka swa najszerszym masom widzów polskich, rozproszonych na obczyźnie - głodnych kultury rodzimej, szlachetnego wytchnienia i tych silnych przezyc i przemyslen, jakie teatr od wieków dawał i dawac może. Widowiska swe przeznaczac Zespół dla Wojska i ludności cywilnej - chłopow, robotnikow i pracownikow umysłowych, przebywających jeszcze na terenie Niemiec. To, że teatr ten rozpoczyna swa działalność pod patronatem duchowym Wojciecha Bogusławskiego nie jest przypadkiem. „Ojciec sceny polskiej“ był w równej mierze propagatorem kultury europejskiej w Polsce u schyłku 18 - go wieku i w pierwszym ćwierćwieczu zeszłego, jak i bojownikiem o Wolność i Równość wszystkich obywateli, komilitonem Niemcewicza, Kosciuszki i Kollataja. Teatrem im. Wojciecha Bogusławskiego zwie się ta scena również i przez wzgląd

na to, że kierownik jej, w roku 1924, pod tym samym wezwaniem zorganizował w Warszawie pierwszy na wielką skalę zakrojony teatr ludowy, będący jednocześnie placówką awangardowa sztuki najnowszej.

W tym teatrze ponadto wskrzeszono najpiękniejsze tradycje monumentalnego dramatu polskiego, realizując ideologię sceny narodowej, głoszoną przez romantyków naszych: Mickiewicza, Krasińskiego, Słowackiego, Norwida i następców ich: Wyspiańskiego, Miczyńskiego, Zeromskiego, kładąc podwaliny pod budowę Teatru prawdziwie Narodowego, służącego Wielkiej Poezji i wielkim ideałom ludzkości.

W skromnej tylko formie może wędrowną sceną polskich aktorów tradycje Teatru im. Bogusławskiego kontynuować. Nie mniej czynić to będzie uczciwie i wytrwale, nie cofając się przed żadnymi trudnościami.

Teatr rozpoczyna swą działalność obrzędowym widowiskiem ludowym p. t. „GODY WESELE”, w którym złożył hold prastarej, a duchem chrześcijańskim przepojonej twórczości chłopca polskiego - jego zwyczajom, jego poezji, pieśniarstwu, tancom i zdobnictwu. Elementy te były przecież źródłem natchnień wielu najprzedniejszych poetów, muzyków i artystów naszych, leżąc u podstaw monumentalnego teatru polskiego i silnie podkreślając jego odrębność.

Widowisko składa się z trzech części: I - Sobotka, II - Wesele, III - Dożynki. Wszystkie one posiadają swoją wymowę symboliczną, treść bogatą i poniekąd „aktualną”. Rzecz była wielokrotnie transmitowana przez Radio warszawskie na zagranicę i weszła do repertuaru scen wiejskich.

Drugim tego typu widowiskiem będzie „KRAM z PIÓSENKAMI”, łańcuch inscenizowanych dawnych piosenek polskich, którego ogniwa stanowią: „berzeretki” z epoki Stanisławowskiej, staropolskie pieśni przy kielichu, zalotne i dawne czasy sławiące; zabawne scenki i śpiewki Starej Warszawy; mało znane lub zgola nieznane śpiewki żołnierskie; obrazki pocieszne z życia zapadłej prowincji; sentymentalne i swawolne „chansony” Cyganerii Krakowskiej — wreszcie rubaszne, ale pełne wigoru pieśniarstwo przedmiescia.

W przygotowaniu: „ZŁOTA CZASZKA” — przedziwnej piękności dramat Juliusza Słowackiego z epoki najazdu szwedzkiego, cały z miłości kraju ojczystego zrodzony i w krasie jego rozkochany; „BURZA” — Shakespeare’a; „ROZA” — Stefana Zeromskiego oraz utwory dramatyczne: Wyspiańskiego, Fredry i in.

W sierpniu i wrześniu działalność Teatru objęła ośrodki wojskowe: Lingen, Bentheim, Neuenhaus, Thuine, Bramsche, Lastrup, Cloppenburg, Delmenhorst, Quakenbrück, Emstek, okręg lubecko-hamburski — i obozy ludności cywilnej: Lingen, Alexisdorf, Dalum, Adelheide, Delmenhorst, okręg lubecko-hamburski.

Równoległe z Teatrem Ludowym będzie praca wychowawcza TEATRU KUKIELEK DLA DZIECI, który to teatr zorganizowany został przez nauczycieli i działaczy oświatowych na terenie wsi i miasteczek, ma za sobą sporo cennych doświadczeń a wziął sobie za zadanie kształcenie umysłu i charakteru dziecka za pomocą sztuki współczesnej.

Pierwsze widowisko: „POJECHAŁA MAMA Z TATA”, pouczająca a zabawna baśń czarodziejska dla małych i dużych dzieci, ze śpiewami i tancami — układu Franta i Rybalt.

W przygotowaniu: „PASTORALKA” — misterium ludowe o Narodzeniu Panskim; „W PUSTYNI I W PUSZCZY” — opowieść sceniczna p. Henryka Sienkiewicza.

Skład osobowy Teatru przedstawia się następująco:

KIEROWNICTWO

Kierownik artystyczny: Leon Schiller

Kierownik org.-adm.: Szczepan Baczyński

ZESPÓŁ AKTORSKI

Aktorzy:	Maria Buchwaldowa	Szczepan Baczyński
	Barbara Fijewska	Zbigniew Blichewicz
	Janina Janicz	Tadeusz Cygler
	Ewa Kuncewicz	Tadeusz Fijewski
	Jadwiga Kuryluk	Jerzy Kopczewski
	Romana Pawłowska	Ludosław Kozłowski
	Barbara Renska	Wiesław Mirecki
	Janina Sempolinska	Wacław Modrzewski
	Maria Sznurowa	Apolinary Possart
	Zofia Wasielowa	Władysław Staszewski
	Olga Roesler-Zeromska	Stanisław Szpiganowicz

D pomocniczy
Zespol Aktorski : Zdzislaw Szymanski
Ludwik Tafarski
Bohdan Wasiel
Jozef Wyszomirski

Reżyseria: Krystyna Baczynska
Irena Gorzochowna
Wanda Jakowicka
Barbara Zdanowska

Literatura: Jozef Wyszomirski

Scenografia: Juliusz Wiktor Gomulicki

Muzyka: Tadeusz Orłowicz
Marian Sigmund

Choreografia: Kazimierz Hardulak
Kazimierz Blaschke
Marian Chawluk
Wladyslaw Cierniak
Jozef Müller
Kazimierz Orłowski
Jozef Tarłowski

Teatr Kukielek: Barbara Fijewska
Alojzy Bartz
Tadeusz Kossak
Wiesława Kossakowa
Stanislaw Nawracala
Roman Ralschka
Henryk Ryl

Plastyk Teatru Kukielek: Jan Zamoyski

ADMINISTRACJA I ORGANIZACJA

Jan Buchwald
Emilia Szpiganowicz
Irena Zebrowska

TECHNIKA SCENY I WARSZTATY TEATRALNE

Dzial Kostiumowy: Maria Jachoszowa
Krystyna Laskowska
Janina Tokarska

Elektrycy: Adam Okapiec
Walerian Tomaszewski

Fryzjer: Tadeusz Makowski

Montaz Sceny: Jan Kryszkiewicz
Jan Markowski
Eugeniusz Zylinski

Transport: Michal Gawronski
Kazimierz Herman
Bohdan Nowicki
Slawomir Supronowicz

